

Hele direktionen er blev

Tre direktører kører nu i elbiler hos KLS Grafisk i Hvidovre. Elbiler er en god forretning, mener virksomheden, som helt vil udfase diesel- og benzinbiler

■ KØRETØJER

Af Knud Teddy Rasmussen

De mener selv at være den første direktion i landet, som udelukkende kører i elbiler.

Og de mener også, at det bliver en god forretning.

Både økonomi- og salgsdirektøren i **KLS Grafisk Hus** i Hvidovre er netop blevet elektrificeret, efter at have indkøbt to styk **Renault Fluence**, den franske producents bud på en stor mellemklassebil, der kører på elektricitet.

Det er de, efter at virksomhedens adm. direktør med gode erfaringer har kørt godt 30.000 kilometer i sin **Fiat Qubo**-elbil, en kompakt

20%

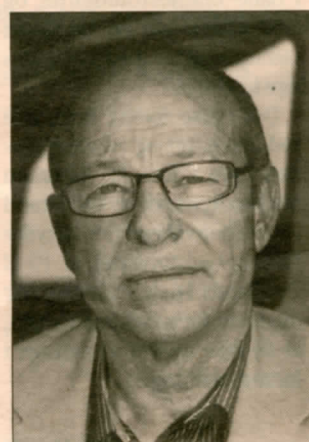
regner KLS Grafisk Hus med at spare på bilbudgettet med elbiler

kassevogn til mindre distributionsopgaver. Og efter at virksomheden også har været godt tilfreds med sin el-lastbil af mærket **Modec**.

Som andre i branchen har også KLS Grafisk Hus drejet virksomheden i en miljøvenlig retning, når det gælder selve produktionen af tryksager.

Tiltrækker kunder

Men nu er man altså gået skridtet videre og har taget fat på klimadelen. Det handler blandt andet om den del af logistikken, som udgøres af bilparken.

Målet er at gøre virksomheden endnu grønnere og dermed tiltrække endnu flere kunder, som lægger stor vægt på at have klimabevidste underleverandører.

Men det sker altså også for at spare penge, oplyser **Kasper Larsen**, økonomidirektør og fjerde generation i virksomheden.

"Jeg vil godt stå på mål for, at vi sparer 20 pct. på de nye biler. Og vi har vedtaget, at vi ikke køber flere benzin- eller dieslbiler, men derimod successivt udfase dem, vi allerede har," siger han.

Køreturene skal planlægges lidt bedre med en elbil, konstaterer adm. direktør Knud Erik Larsen, KLS Grafisk Hus. Foto: Melissa Ørnstrup

KLS kan uden overdrivelse siges at være pioner på området.

For halvandet år siden gav Energistyrelsen virksomheden et tilskud på 531.000 kr. til indkøb af **Modec**-lastbilen, der laster fem-seks paller eller to ton samt **Fiat Qubo**.

Som modydelse har Energistyrelsen fået lov til at indsamle data om bilernes drift, så man kan høste erfaringer med eldrevne køretøjer.

Rapporterer til styrelse

Det gælder forhold som lade- og kørselsmønstre, strøm på batteriet og kørselshastighed. Desuden skal KLS over en periode på tre et halvt år skrive en række delrapporter til styrelsen.

Rent teknisk har både lastbilen og direktørens **Fiat** an-

givelig fungeret helt uden problemer. Men ud fra en rent økonomisk betragtning ville virksomhedens første forsøg med elbiler ikke give mening.

"Fiaten kostede 490.000 kr., så vi diskuterede, om vi skulle vente. Men vi ville gerne have nogle erfaringer," siger Kasper

om. Men lad os alligevel gøre det:

"Lastbilen kostede 737.000 kr., og det er dyrt. Så over kort tid er den ikke superrentabel," siger Kasper Larsen.

Når KLS Grafisk Hus alligevel kastede sig ud i forsøget, skyldtes det dels de økono-

nye Renault, hvor økonomien ifølge Kasper Larsen ser helt anderledes ud.

Bilen koster ca. 205.000 kr. Dertil skal lægges 8000 kr. plus moms til en ladestander – i dette tilfælde på virksomhedens parkeringsplads.

Hvilken abonnementsmodel, man herefter vælger, afhænger helt af, hvor meget man kører på årsbasis.

Regner med besparelse

Her har leverandøren, elbilselskabet **Better Place**, forskellige regnestykker.

"Men jeg mener faktisk, at de er lidt for pessimistiske," siger Kasper Larsen, som altså regner med at kunne spare mindst 20 pct. i forhold til konventionelle biler.

Der betales ikke vægtafgift af elbiler. Og flere forsikringsse-

"Vi har vedtaget, at vi ikke køber flere benzin- eller dieslbiler, men derimod successivt udfase dem, vi allerede har"

Kasper Larsen, økonomidirektør, KLS Grafisk Hus

Larsen om direktør **Knud Erik Larsen**'s bil, som blev 100.000 kr. billigere på grund af Energistyrelsens tilskud.

Heller ikke lastbilens økonomi er noget at skrive hjem

miske tilskud, dels at det ville give – og har givet – massiv medieomtale, som har gavnet ordrebogen.

Og så har det altså også ansporet til at kaste sig over den

et elektrisk

Nu ruller Better Place sine stationer ud

■ INFRASTRUKTUR

Med købet af to elbiler af mærket **Renault Fluence** har **KLS Grafisk Hus** i Hvidovre så at sige giftet sig med elbil-infrastrukturselskabet **Better Place**.

Fra Renault Danmark oplyses det, at den pågældende bil ganske enkelt ikke fås uden et Better Place-abonnement.

2500

kr. om måneden koster et elbilabonnement hos Better Place

I korte træk indbærer det, at man på forhånd aftaler, hvor mange kilometer, man regner med at køre på et år. Er det eksempelvis 15.000 ki-

lometer, koster abonnementet knap 2500 kr. om måneden.

For dette beløb leverer Better Place al den strøm, man skal bruge.

Det sker dels via en særlig ladestander, som koster ca. 8000 kr. plus moms og opsættes ved virksomheden eller boligen.

Skal man køre længere ture, sker det via en udskiftning af batteriet, som angiveligt klarer på fem minutter på en af de stationer, som Better Place i år vil åbne rundt om i Danmark.

Den første åbnede i Gladsaxe nord for København mandag i denne uge. Hen over sommeren åbnes yderligere fire stationer. Det sker i Glostrup, Køge, Slagelse og Vejle.

Efter ferien følger stationer i det såkaldte motorvejs-H. Og når året er omme, skulle nettet af ladestationer være så tæt, at

En Renault Fluence ZE er Better Places bud på den elektriske direktionssvogn. Foto: Melissa Ørnstrup

man kan nå det meste af Danmark med sin elbil.

Omtrent som det kendes fra mobilnettet vil der dog være enkelte hvide pletter. Lige nu ser det eksempelvis ud, som om der er en udfordring i for-

hold til Mors og Himmerland, oplyser **Mikkel Linnet**, der er pressechef hos Better Place.

Han vurderer, at selskabet i øjeblikket har omkring 200 abonnenter.

teddy

Flere vil sælge elektriske biler

■ MODELLER

Af Knud Teddy Rasmussen

Måske bør virksomheder med appetit på elbiler se tiden lidt an, hvis de vil have noget at vælge imellem.

Adskillige producenter, heriblandt **Nissan** og **Mitsubishi** med henholdsvis Leaf og Iniev, er på vej til det danske marked med nye modeller.

Og det samme er **Renault**, som lige nu er aktuel med sin Fluence.

Som det ser ud nu, bliver netop Fluence dog den eneste med udskifteligt batteri. Herhjemme – og i Israel – er denne specialmodel nemlig lavet specielt til elbil-infrastrukturselskabet **Better Place**, oplyser pressechef **Søren Hyltoft Thomsen** fra Renault

Danmark. Han vurderer, at der hidtil er solgt cirka 150 eksemplarer af modellen herhjemme.

"I andre lande laves Fluence ikke med udskifteligt batteri," siger Hyltoft Thomsen.

Han vurderer, at ingen af Renaults kommende elbiler vil have udskiftelige batterier.

Ud over den nye personbil har Renault fået godt gang i salget af den elektriske vare-

bil Kangoo. Blandt kunderne er postvæsenet og senest er hjemmeplejen i Aarhus kommet til.

"Men vi oplever også, at mange forsyningsselskaber køber Kangoo, som er interessant for alle, der f.eks. arbejder med distribution og kører 60 til 80 kilometer om dagen," siger Søren Hyltoft Thomsen.

teddy

Konkurrent fravælger batteriskift

■ TEKNOLOGI

"Ud over Renault med sin Fluence har ingen bilfabrikker valgt at bruge udskiftelige batterier. Derfor har vi valgt løsningen med en hurtig opladning. Dermed kan vi arbejde med alle bilmærker"

Lars Bording, adm. direktør, Clever

Elbilproducenten **Clever** satser man på en anden forretningsmodel, end den konkurrenten Better Place har valgt til sine elbilkunder.

På sine stationer rundt om i landet vil Clever ikke udskifte bilernes batterier, men derimod tilbyde hurtig opladning, hvis køreturen bliver så lang, at en opladning hjemmefra ikke rækker.

Omkring 20 minutter varer det at oplade batteriet til ca. 80 pct. af kapaciteten, oplyser Clevers adm. direktør **Lars Bording**, som vurderer at ha-

20

minutter varer det at oplade et elbil-batteri til 80 pct. af kapaciteten

ve cirka 400 abonnenter. Clever har valgt sin løsning, fordi bilfabrikkerne ifølge virksomhedens opfattelse næppe vil satse på udskiftelige batterier.

"Ud over **Renault** med sin Fluence har ingen bilfabrikker valgt at bruge udskiftelige batterier. Derfor har vi valgt løsningen med en hurtig opladning. Dermed kan vi arbejde med alle bilmærker," siger Lars Bording.

Ser man bort fra ø-samfund som Samsø, Bornholm og de,

der er endnu mindre, så lover han, at der i dag er maksimalt 50 kilometer mellem Clevers ladestationer rundt om i landet.

Kan lade op derhjemme

Ligesom **Better Place** arbejder Clever med en model, hvor bilejeren får opstillet en særlig lader på sin adresse.

En væsentlig forskel er dog, at Clever lader kunden betale for sit reelle strømforbrug – og ikke efter et forudbestemt an-

tal kørte kilometer, som Better Place gør.

Via en indbygget intelligens i ladestanderen kan det ske sådan at strømmen hentes, når den er billigst.

Skulle man køre tør for strøm på et sted, hvor der ikke lige er en ladestander til rådighed, så vil man altid have en backup i det, som Lars Bording kalder for et "svigermorkabel".

Det er et kabel, som man kan have liggende i bilen og bruge i nødstilfælde, hvor der kun en almindelig 230 voltstikkontakt til rådighed. teddy

Daglig afgang til/fra
HOLLAND
Padborg 74 30 36 00
København 36 34 40 60

skaber giver store rabatter til elbilkunder, forklarer han.

Fra Fiaten ved han, at et 30.000-kilometer serviceeftersyn nærmest ingenting koster på en elbil. Det drejede sig i alt væsentligt om tre viskerblade og et par liter sprinklervæske.

"Men det er jo også bare en blender på hjul. Og hvor tit får du lavet service på din blender," spørger Kasper Larsen, der ikke ser bilens begrænsede rækkevidde som et problem.

"Men det er selvfølgelig noget, man lige skal tænke over," siger adm. direktør Knud Erik Larsen.

"Jeg ved f.eks., at min (Fiat, red.) har brugt 40 pct. af strømmen, når jeg kommer på arbejde om morgenen.

"Ja, og min har brugt 33 pct.," tilføjer Kasper Larsen.

knra@borsen.dk

KLS Grafisk Hus er langt fremme med indførelsen af elbiler. Her økonomidirektør Kasper Larsen med virksomhedens elektriske Modec-lastbil.
Foto: Melissa Ørnstrup